

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Fe polti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v sredo 20. avgusta 1890.

Letnik XVIII.

Donesek k poglavju „verska šola“.

Ne moremo se čuditi, da je v omikanih krogih toliko nasprotja proti verski vzgoji mladine ali takozvani „verski šoli“, če pomislimo, da so tem krogom večinoma vsakdanja dušna hrana nemško-židovski listi, iz katerih se polagoma navzemo protiverskega duha in konečno tudi sovražstva do cerkve in njenih naprav. Dalje pa se tudi na naših vseučilišnih razlagajo vede v enakem duhu, in odtod pride, da omikanci v obče — so pač mnoge častne izjeme — tako krivo presojuje potrebe in želje prebivalstva.

Tako nam je nedavno slučajno prišla v roke knjiga „Verwaltungslehre“ od znanega pisatelja dr. Inama-Sternegga, bivšega vseučilišnega profesorja v Inomstu in pozneje predsednika statistični osrednji komisiji na Dunaju. Ta knjiga je, kakor pravi naslov, v prvi vrsti namenjena za akademično porabo. Inama sam je predaval po tej knjigi.

V tej knjigi, ki je še danes juristom priročna knjiga, govori pisatelj tudi o šolstvu. Nas zanima posebno § 25., stran 91., kjer obravnava „ljudsko šolo“.

„Načelo, po katerem mora država delati za ljudsko šolo, je spoznanje, da je gotova mera vednosti neodbitni pogoj državlanskega obstanka.“

Človek je torej po tem načelu le „državljan“. Da kot tak more „obstati“, to je „živeti“, da ne pogine lakote, mora imeti gotovo mero vednosti in „država mora skrbeti, da si vsakdo pridobi minimum znanja“.

Dalje: „Da ljudska šola smoter v resnici doseže, ne sme biti pouk enostranski in izključljiv, temveč za vse enakovrsten, ker bi sicer nasprotoval občni šolski dolžnosti. Le veronauk mora biti izjema, ker se more le versko poučevati.“

In sedaj sklep!

„Iz tega pa takoj sledi, da se ne smejo dopuščati javne verske šole. Te so one, v katerih a) so veronauk in verske vaje glavni predmetje, b) vsi drugi predmetje podrejeni cerkvenim vzgojevalnim namenom, imajo torej versko barvo; c) mora biti učiteljsko osebje verskega izpovedanja; d) ima nadzorstvo cerkev.“

„Verska šola je sploh nemogoča po načelih države in uprave in posebe po načelu splošnje šolske dolžnosti, kakor tudi ne po načelu enakopravnosti vseh veroizpovedanj v državi; je pa tudi nedovoljena, ker mora država nositi troške za javne šole in ne cerkev.“

Le mimogredé omenimo, da troškov za javne šole ne nosi niti država, niti cerkev, temveč „državljan“, ki pa so v ogromni večini katoliki. Dalje je vsakemu znano, — če že pritrdimo, da deloma tudi država vzdržuje javne šole, — da so milijoni cerkvenega denarja zginili v državnih blagajnicah. In kar se tiče ljudskih šol, morajo dežele same zanje skrbeti z donesi iz normalno-šolskega zaklada, v kateri je steklo mnogo imetje razpuščenih bratovščin.

To le mimogredé!

Na strani 95. piše pisatelj dalje: „Kot tretji faktor, na katerega se moramo na čuden (!) način ozirati, je cerkev, ki ima samostojen delež pri šolstvu tam, kjer je veronauk obvezni predmet, in ta večji delež zahteva na podlagi svoje delavnosti za pravno in vso vzgojo. Ta zadnja zahteva pa ni opravičena pri zistemu brezverske šole, ki se jedino strinja z duhom uprave, napravami in zahtevami pravne države (?) ... Ako se torej cerkvi dá več pravic pri šolskem nadzorstvu ali upravi, nasprotovalo bi to načelu brezverske šole.“

Citatelji naši gotovo ne potrebujejo komentara k tem na mnogih mestih konfuznim trditvam.

Iz Hrvatske.

(Izvirni dopis.)

Naši opozicijski časopisi imajo v novjšem času prav težak položaj. Vsak čas se dogajajo konfiskacije in stroge obsodbe. Čudno je pri vsem tem, da se ti prestopki proti tiskovni postavi ne dadó presojati poroti, ki je zopet uvedena, nego sodišča sodbe izrekajo. Na Češkem so ob svojem času, ko je znani namestnik Koller davil češke časopise, sodišča porotne razprave obdržala sevéda tako, da so bili češki časopisi izročeni nemški poroti, ki jih je tudi strogo obsojevala, ali porote odstraniti se niso upali, pri nas pa sodišče vsak prestopek, naj bo že kakoršenkoli, dene na tak paragraf, po katerem sme brez porote soditi; vredniki opozicijskih listov sicer zahtevajo porotne sodbe, ali sodišča se sklicujejo le na svoje paragrafe, kajti tukaj se misli le na to, kako bi se opozicijski časopisi pokončali.

Sodišče dobro vé, da porota gotovo ne bi radi pisanja proti sedanjemu vladnemu zistemu obsojevala dotičnih časopisov, pa zatorej to samo stori, kajti porota obstoji samo v Zagrebu, pa se zatorej ne more kam drugam poslati na razpravo, porotniki si pa tudi ne dadó zapovedovati, kakor bi kdo rad videl.

Pretekli teden je bil „Obzor“ obsojen dvakrat, „Hrvatska“ in „Srbobran“ pa po enkrat. Dogodil se je tudi zanimiv dogodjaj, da so bile tudi „Nar. Novine“, uradni list, zaplenjene, ker so prinesle v rubriki „iz suda“ izvadek inkriminiranih stavkov iz „Obzora“. Konfiskacija „Narodnih Novin“ je potrjena, samo smo radovedni na razpravo in če bode uradni list tudi obsojen tako, kakor „Obzor“, namreč vrednik na en mesec zapora in na zgubitev kavicje od 700 gld. „Obzor“ je v omenjenem članku pisal o korupciji med narodnimi zastopniki in vlado. Kako narodni poslanci dobivajo za to, ker z vlado drže, razne nagrade, kako razne koncesije pri zidanju železnic, ali pa posojila; tudi mandati za

LISTEK.

„Jezuit in prostozidar“.

Povest. Spisal P. Louis Coloma. — (Iz Španskega po „Vaterlandu“ Vladiboj.)

(Dalje.)

O. Antonijo jame počasi čitati: Milost svetega Duha bodi z Vami, častitljivi oče!

Izgubljena duša zateka se k Vam in prosi v imenu zaslug našega božjega Izveličarja in njegove sv. Matere, spočete brez madeža, ne dajte, da bi bile prošnje njene neuslišane. Milost našega Gospoda Jezusa Kristusa ganila je moje srce, izpovedati hočem svoje grehe, da operem svojo dušo v izveličavnih solzah zakramenta sv. pokore. To pa me izpostavlja velikim nevarnostim, kajti že je trideset let, kar me je sovražnik človeškega rodu pahnul v družbo prostozidarjev, in ako ti zvedó, da sem bil pri izpovedi, domišljali si bodo, da so njih skrivnosti v nevarnosti in umorili me bodo pri prvi priliki brez usmiljenja. Zaradi tega izumil sem načrt, ki ga Vam, častitljivi oče, predložim, da ga odobrite, in ki mi ga je brez dvojbe vdahnil sam sv. Duh, da rešim svojo ubogo dušo. Zapovedite, častitljivi oče, da bodo danes po noči ob 11. uri duri Vaše hiše odprte in svetilke v veži in po stopnicah

ugasnene; odprite mi dalje, častitljivi oče, vrata Vaše sobe, ki leži ob stopnicah, in pričakujte me ondi istotako v temi, da se bom mogel ob Vaših nogah izpovedati, ne da bi mogel kdo spoznati grešnika. Zarotim Vas v imenu Jezusa Kristusa, našega Gospoda in Boga, da ne črhnete o tem nikomur ni besede ne, in da uslišite to prošnjo, od katere je odvisna rešitev duše moje. Ako moj predlog vzprejmete, privežite danes, 3. decembra pred 12. uro belo ruto na omrežje drugega okna Vaše hiše.

„In namesto podpisa“, pristavi o. Antonijo prebravši pismo, „stoji tukaj križ“.

„Za njim pa se smeji satan“, odvrne živahno superijor. „Da, dragi moj, satan, ki jo je mislil to pot izpeljati posebno zvito, pa se je vjel v svojih lastnih mrežah“, nadaljuje superijor in o. Antonijo posluša ga ves iznenađen. „Kajti vedite, moj dragi, kes kaže se pri takih ljudeh vse drugače, močnejše, živahnejše, ne pa tako pobožno kakor pri kaki skropulozni nuni, ki si očita, da je bila nejevoljna z mačkom. Z eno besedo, iz tega pisma ne govori pravi, temveč izmišljeni kes“.

„Čegav pa naj bo ta kes?“

Kakega lopova, ki se hoče maščevati nad o. Antonijem zaradi kake stvari, ki mu jo je bil storil.

„Ali pa veste, častitljivi oče, za koga, ki mu

bi bil kaj storil?“ vpraša Antonijo žalosten, in povzdigne svoje oči — čiste in nedolžne kot otrokove.

„O, gotovo!“ vzklikne superijor; vsaj vendar slehrni dan dražite hudiča. Vsaka duša, ki mu jo iztržete, boli ga kakor zob, ki mu ga izderete. Vaše misijonske pridige, Vaši obiski v ječah in bolnišnicah rešili so mnogo duš, ki bi sicer zapale hudiču. Vsak dan pridejo k Vaši spovednici grešniki, ki so bili na potu v pekel in časopisi začeli so se že z o. Antonijem pečati. Pred dvema dnevoma dal Vas je poklicati k smrti postelji prostozidar, da bi se Vam izpovedal. Bil je to mož, ki je vžival pri svoji stranki obilo časti, in kateremu je bil Bog ob svoji uri milostljiv. In sedaj hoče ravno dva dni pozneje drug skesan prostozidar, ki pozna našo hišo tako natanko, da celo vé za Vašo sobo, izpovedati svoje grehe o. Antoniju ob polnoči v temi in pri odprtih durih, da more brez skrbi notri in tudi venkaj. In to vse naj bi mu bil vdahnil sv. Duh! Verjemi to, kdor hoče, jaz ne verujem.“

O. Antonijo posluša superijora mirno in vrti pismo mej prsti sem in tja. „Ako bi bilo pa vse eno res, oče“, pravi naposled. „V imenu Jezusa Kristusa prosi“. O. Antonijo odvrne te besede tako ponižno in ob enem tako živo, da gane superijora.

„Ljubi sin!“ vzklikne ta in se vzdigne s svojega stola ter mu gré z odprtimi rokami nasproti,

ogrski sabor so nekakošne nagrade za politične usluge dotičnikov nasproti vladi. Sploh more le tisti kaj doseči, ki z vlado drži, drugače pa nobeden ne. Prišlo pa je pri nas v tem pogledu že tako daleč, da se trguje z vlado za saborske mandate in da se ti mandati smatrajo zdaj za neke sinekure za one može, ki niso sposobni za kakšen drug posel. „Obzor“ ima prav, da se tako britko pritožuje radi tega, ali je pozabil povedati, da se nahajajo tudi med opozicijo taki možje, ki so se obogatili na škodo naroda, če tudi ne s pomočjo vlade, ali nam se zdi, da to ni nič manje graje vredno, kakor ono prvo. Sploh pa se mora reči, da je dandanes zavlada nek žalostni duh povsodi, ki hrepeni le za tem, da se posamezni okoriščejuje na škodo množice, in to vse se odobruje. Žalostno pa je še posebno, če kaj takega podpira vlada za zasluge političnega proziletizma, kar se pa tudi drugod dogaja in ne samo na Hrvaškem.

Radi drugega članka „Naša avtonomija“, v katerem dokazuje, da imajo pojedine dežele v Avstriji več avtonomijo nego Hrvatska v kljub nagodbi, obsojen je vrednik na dva meseca zapora in na zgubo kaveije v znesku 2000 gld. S takimi drakonimi obsodbami bi nekdo rad ta list zatrl, kar se bo pa težko zgodilo, kajti hrvatski rodoljubi bodo žrtvovali nove svote za list, če bo treba.

Vrednik „Hrvatske“ je bolje prošel radi svojega članka, ki piše proti porabi madjarskega jezika v Hrvatskeji. Dobil je zato, ker brani našo temeljno postavo o izključljivi porabi hrvatskega jezika, 100 gld. kazni in 200 gld. zgube pri kaveiji. „Srbobrana“ vrednik je pa obsojen radi tega, ker je pisal o slabi upravi, na en mesec ječe in 600 gl. zgube pri kaveiji.

Iz vsega se tedaj vidi, da je pri nas opozicijsko časopisje v težkem položaju, in če le količkaj ostreje brani pravice naroda, mu že za hrbtom stoji policija, ki ga privede na zatožno klop, kjer je pripuščen milosti in nemilosti sodnikov, mesto da porotniki po svoji vesti izrekajo obsodbo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. avgusta.

Notranje dežele.

Gališki deželni maršal grof Tarnovski se je odpovedal, kakor smo že omenili. Poljski listi ne povedo pravega vzroka; neki nemški dunajski list trdi, da se je odpovedal, ker hoče večjo skrb obračati na svoja posestva in ni dovolj bogat, da bi pokrival velike troške kot deželni maršal. Zopet drugi trdijo, da so dogodki pri Mickiewiczovi slavnosti dali povod graji v višjih krogih nasproti Tarnovskemu.

Ubogi Nemci! Državni poslanec za Most (Brüx) na Češkem, dr. Pichler, je te dni poročal svojim volilcem ter rekel mej drugim: „Mi, ki smo to državo ustanovili, moramo se boriti za svoje življenje, jezik in obstanek.“ Ta fraza se ponavlja vedno, dasi mora vedeti vsakdo, ki je le površno prečital občno zgodovino, da ni Nemci, ni Slovani ali Madjari niso ustanovili države. Dalje je gorostasna budalost, kričati o zatiranju Nemcev. Že sto-

letja imajo v rokah državni stroj, vse najvišje službe v uradih in armadi, svoj jezik silijo nam v gorske vasice, in ti naj so zatirani!

Vnanje države.

Francija. Te dni je bil kardinal Lavigerie v Parizu. Deloval je pred vsem v interesu protisunjskega kongresa. Ta dostojanstvenik si res veliko prizadeva, da bi odpravil prežalostni suženjski stan.

Nemčija. Socijalni demokratje so imeli nedavno kongres v Kielu. Vodja hamburških socijalnih demokratov, delavec Maje, imel je pri tej priliki govor ter rekel: „Jaz sem od nekdanj nasprotnik štrajkom, ker z njimi nikdar ne zboljšamo stanje delavcev. Ko bi vsi delavci hoteli imeti povečano plačo, poskočila bi v isti meri cena izdelkom in delavec bi bil zopet na svojem prejšnjem stališču. Če bi se skrajšala delavna doba, bi se pač v tem zmislu nekoliko izboljšalo delavsko življenje. Vendar je pomniti, da je mogoče skrajšati delavno dobo le za nekaj časa, nikakor pa ne za zmirom. Vsled povišanja zasluzka bi se moralo pomnožiti delo in uporaba strojev, to je dokazal Marx v svojem „Kapitalu“. Osemurna delavna doba bi začasno nekoliko pomagala, kmalu pa bi bili delavci pri starem, ko bi se izboljšali stroji. In izboljšanje zasluzka bi bilo zopet pokrito s pomnoženimi delavskimi močmi.“

Rusija. Nekateri ruski listi pozdravljajo z navdušenjem prihod nemškega cesarja na Rusko. „Svet“ piše tem povodom mej drugim: „Vse je odvisno od visokega gosta. Njemu je mogoče utrditi zaupanje v mirovno politiko, odstraniti strah zaradi nemškega vojaštva ter si pridobiti v Rusiji naklonjenost in prijaznost ruskih podložnikov. Vsekako je ta shod blagodejen za obe državi.“ „Novosti“ pravijo, da nima Rusija nikakega vzroka odtegovati se Nemčiji, ker jej nemški cesar naravnost in očitno ponuja mir in prijateljstvo. Rusija ne potrebuje nikakih uslug, zánjo bi bilo popolnoma dovolj, ko ne bi imela zanjaprej Rusiji sovražna politika nekaterih držav nikake naslombe več v Berlinu. Mnenje mnogih političskih krogov, da se bode pri tem shodu imenovanih vladarjev rešilo bolgarsko vprašanje, pobija neki peterburški dopisnik v „Pol. Corr.“, rekoč: Nemčija ima svojo zaveznico: Avstrijo, Rusija ima tajno zaveznico Francijo. Vezi, ki vežejo na eni strani Nemčijo in Avstrijo in na drugi strani Rusijo in Francijo, so toli trdne, da ni mogoča nikaka izprememba političkega položaja imenovanih evropskih držav. Bolgarskega vprašanja pa ni mogoče rešiti brez nakratnega prevrata evropske politike.

Turčija. Nemiri med Armenci prizadevajo sultanu gotovo mnogo skrbi in jeze. To se vsaj lahko razvidi iz tega, da je sultan odpustil iz službe vse na svojem dvoru kot kuharje, slaščičarje, vrtarje in vrtnarje poslušajoče Armence.

Afrika. Poročalo se je o nemirih, ki so zavlada v severnoafriški državi Maroko. To poročilo pa pojasnjujejo naslednje podrobnosti: Dvanajst marokanskih plemen se je zvezalo ter se uprlo sultanu. In kmalu se je unel boj med uporniki in sultanovimi četami, katerim je bil poveljnik guverner. Upornikov je bilo mnogo več, kakor sultanovih vojakov. Zažgali so trdnjavo sultanovo, ko so jo bili vzeli v naskoku. Srečen je bil, kdor je odnesel peté; zakaj ujetniki so upornike trpinčili, kakor so mogli in znali, pobijali so jih, kakor živino. Guvernerjev sin, ki je ranjen prišel v roke sovražnikom, bil je mučen do smrti. Rezali so ž njega meso, pekli je ter ga silili, da je moral jesti svoje meso. Ko je bil nesrečnik skoro do smrti zmučen, odsekali so mu ti divjaki glavo ter jo nosili na drogu okoli kot znamenje zmage. In, kakor zagotavljajo poročila iz

Tangerja, ne bo še konec takim dejanjem. Zakaj že zopet so zmagali uporniki sultanovo četo, četudi jo je bil zdatno pomnožil. V Fezi vlada strah med prebivalstvom; kupčija in trgovina pešata. Veliki vezir je neki prosil španskega zastopnika, naj zavaruje špansko brodovje ona mesta, ki so v nevarnosti pred uporniki.

Izvirni dopisi.

Iz Smlednika, 19. avgusta. Vem in znam, da se je praznoval po vseh večjih krajih naše dežele rojstveni dan našega presvetlega vladarja z vsem mogočim sijajem; a toliko prisrčno in navdušeno pa pač malokje, kakor pri nas. Zbrala se nas je družba mnogoštevilna na starem gradu na večer; navzoči so bili gosti iz Ljubljane, naš visokorodni g. baron s svojo preblago gospo in vso svojo družino, g. župan in mnogo drugih. Ko solnce zaide, veličasten kres vzplapola; deca se raduje in vriska, a iz močnih, krepkih grl zaori navdušeni „živio“, da odmeva daleč na okrog in spričuje, da tu biva cesarju udan in zvest slovenski rod. Pevci pod vodstvom g. nadučitelja zapojó pesem za pesmijo, vmes pokajo topiči in oznanjujejo pomenljivi dan 60letnice našega viteškega cesarja.

Da, tu mej prosti in pristni rod slovenski stopi črnogled in obrekovalce ljudstva našega, tu glej, tu se uči ter se prepričaj, je-li še kateri rod tako udan, tako vnet za svojega vladarja, kakor ta mali in toliko preziran narod slovenski. Zasolzeti morajo oči, ko vidi človek, kako vzvišena je oseba cesarjeva najpriprostejšemu zemljaku našemu, kako je v resnici pripravljen darovati kri in življenje za svojega cesarja. Ta prirojena lastnost, ta lojalni pojav je last v prvi vrsti slovenskega naroda. In dokler bo ta živa vera pradedov gorela v osrečji naših deželanov, dokler bodo pravi vodniki, rodu našemu, svedeniki, netili ta sveti ogenj, dotlej se ni bati, da bi katerikoli mogoči poskus od katerekoli strani omajal zvestobo in udanost vladarski hiši. Ta čut prepričanja preveva osrče vsakateremu, kdor biva na deželi mej našim ljudstvom. To prepričanje polnilo je tudi meni dušo, ko sem gledal to tako priprosto, a prisrčno radost. Le prehitro potekel je čas in ločiti smo se morali, a topiči grmeli so še dolgo v noč, dokler ni napočil novi dan. Da nam je bilo skrbjeno tudi za telesne potrebe in da je preblaga gospa baroninja izvrševala izvrstno prevzeto nalogo, ume se ob sebi; da to zabeležim, vršim le svojo dolžnost.

Z Zaplaza na Dolenjskem, 17. avgusta. (Nekaj o pokojnem Levstiku.) Pred letom dnij imele so Velike Lašče svoj narodni praznik v proslavo pokojnega rojaka Levstika. — Kdo in kaj je bil ta mož svojemu rodu, svoji domovini, to je obče znano, ker to so že spretnejša peresa dovolj opisala. Le ker se Slovenci hvaležno radi spominjamo zaslužnih mož, kakor je bil Levstik, naj ne bode odveč zabeležiti, da smo ga tudi tu nekoliko poznali.

Kakor vém, 1863. leta je Levstik nekaj časa bival blizu nas v Turnu pri grofovi rodbini Pačetovi, ter poučeval mlada grofa Rudolfa in Antona, kojih jeden je potem zvezek Preširnovih poezij v nemščino preložil, jednega teh pa bojda zdaj dobi Bukovina za deželnega predsednika.

Na svojih sprehodih prekoračil je ondaj Levstik vsa tukajšnja sela in griče, koje potovanje menda mu je tudi dalo povod, da je potem spisal izvrstni sestavek: „Pot iz Litije v Čatež“.

Kot otrok spominjam se ga, da je bil ondaj Levstik še čvrst mladenič in prijazen kmetskimi ljudem. Nekoč pride s tedanjim tukajšnjim učiteljem Zanoškarjem v našo krčmo; slišati je bila mej njima živahna govorica. A ko Levstik malo okrepan otide, vprašali so moji domači učitelja, kdo je ta nepoznani gospod. Izrazil se je takole: „E to ti je učena glava, da jaz še po senci njegove učenosti nikoli hodil ne bodem!“

Navduševal je tudi rad tukajšnje mladeniče za narodnost in večkrat priporočal jim branje poučnih knjig. Tako so po njem meni došle dve knjigi: Razlagov „Pravnik“ in njegov prevod „Rokopis kraljedvorski“, koji knjigi še danes hranim kot spominek od njega. Velike Lašče smejo biti ponosne, ker tamošnje kmetske matere so vzredile več slavni sinov: književnikov, vzornih pesnikov in pisateljev. V—v.

S Pohorja, 17. avgusta. Izseljevanje v Ameriko pri nas, v našem Pohorji, bila je doslej še kaj redka prikazen. Neš gorjanec sploh ne zapušta rad svojih hribov. „Povsod dobro, doma najbolje.“ Toda pomladi tekočega leta zapustilo je nekaj takošnih polu-

„Svetnik je!“ — govori tiho, ali še teče od njega krstna voda, — „saj nikomur ne zaupa kaj budega.“

O. Antonijo stopil je bil v kapelo; bil je to majhen, štirikoten prostor, čegar stene so bile pokrite z rudečim damastom. Na altarju, pred katerim je gorela s stropa viseča srebrna svetiljka, bila je pod malim nebom podoba Najsvetejšega Srca Jezusovega. O. Antonijo poklekne na klečalo, stoječe pred altarjem, pritisne roki na čelo in ostane v takem položaji nepremično. O. Antonijo bil je jedna onih duš, katere Bog vstvarja človeštvu na čast in ki se dobé mnogokrat mej samostanskimi zidovi.

Uzor ubogljivosti, čistosti in zatajevanja bil je jedna onih občudovanja vrednih duš, katerih nebeško nedolžnost ne kali bistrournost duha, in ki, ne da bi katerikrat stopili iz ljubkega kroga mladosti, dosežejo starost polno véde in izkušnje, da stopijo naposled pred božji sodni stol v obleki spokorniški, a v roki z lilijo nedolžnosti.

Ponižni mašnik obtožuje se sedaj, da predolgo ni svoje sodbe podredil sodbi superijorovi. Ponižnost njegova mu ne dá, da bi pripisoval to gorečnost božjemu navdihnenju, — le kaznivredni dokaz slabo brzdanega slavohlepa méni v njej zapaziti.

(Dalje sledi.)

kakor bi ga hotel objeti, — „ako je pa laž, kakor le pregotovo; ako je to zanjka, katero Vam stavijo?“

„In če bi bila, kaj meni to?“ odgovori o. Antonijo ter pomaje z ramami.

„Vam seveda nič ni, ali meni in družbi je veliko. O. Antoniju bilo bi zelo priležno kar z enim skokom priti v nebessa, ali kdo vé, je-li tudi Gospod Jezus Kristus s tem zadovoljen? Prav lepo je pasti v boju, ali lepše je v boju vztrajati in pozneje umreti. Pomislite oče, žetev je obila, ali delavcev ni mnogo in ne zabite tudi, da je Gospod priporočal, naj se druží kačja prekanjenost z golobjo krotkostjo.“

„Torej ménite —“

„Da bodite ob najstih mirno v svoji postelji, kar je za Vaše zdravje zelo koristno.“

„Dobro, hočemo torej položiti vse v roko Gospodovo,“ odvrne o. Antonijo pohlevno, in se obrne, da bi šel.

„Najboljša roka pač, v katero moremo te zadevo položiti. Ne skrbite dalje za to, rajši si varujte zdravje, ki zelo trpi pri Vašem napetem delu. Delo bodi po močéh proračunjeno, in ne zabite, dragi moj oče, da večkrat hudo kašljate.“

O. Antonijo zapusti sobo in superijor ostane še nekaj trenutkov pri durih, roko na kljuki.

gruntarjev naš pogorski kraj ter se napotilo preko Hamburga v Severno Ameriko, kamor so, v družbi z nekaterimi Hrvati, vsi srečno dospeli. To se je zgodilo koncem aprila. Po poročilih, ki jih pošiljajo nazaj rodbinam, bilo je razvideti, da jim življenje v Ameriki posebno ne ugaja. Druge zahteve, drugi običaji, a nad vsemi pa je nadležno boganje za delom. In pri tem še jedna v domačiji že skoraj nepoznana stvar, namreč strogo praznovanje nedelj in praznikov. Kdor si tam v soboto ne kupi živeža naprej za nedeljo, ta naj se ne pritožuje, da ima v nedeljo post. V nedeljo se tam z nobeno rečjo ne trguje.

Konečno se glasi poročilo, da nameravajo vrniti se še v domovino, toda to še le takrat, ko bo imel vsak nekaj drobiža v žepu.

Pri nas je sploh glavna skrb vlade in starišev, da se mladina naša v šolah kolikor največ mogoče izobrazí ter si pred vsem osvoji znanje nemščine. Da bo otrok le nemški znal, pa je že dobro. Toda vprašanje je, kakošen prid imajo naši ljudje od tega? Na prstih je lahko mogoče sošteti óne, ki so kasneje med Nemci svoj kruh in zaslužek našli. Vsaj se tudi iz dežele „božjega strahu“ selé ljudje v Ameriko, a to še v dosti večji meri, nego od nas. Le pogledjmo: Iz Prusije preselilo se je minolo leto v Ameriko ljudi 63.103, iz Bavarske 12.249 (a to z levega obrežja Rena), iz Virtemberške 1445, iz Badenije 3860, iz Saksonije 2297, iz Hesije 2220, iz Hamburga 1821, iz Meklenburške 1144, iz Bremna 1066, iz Oldenburške 1038, iz Alzacije in Lotaringije 937, iz Vajmara 368, iz Streliške Meklenburške 241, iz Koburg-Gote 234, iz Meininga 212, iz ostalih krajev Nemčije 200, torej iz cele Nemčije skupaj 98.515 oseb.

Številke same govoré, kakó srečni se čutijo Nemci v svoji državi, kjer jim vendar nihče ne krati narodne ravnopravnosti. Nesrečni militarizem in drugi davki gnetejo tudi nemški narod, da tega že mnogi več prenašati ne morejo ter takó rekoč iz domovine svoje zbežé. Pač očividni dokaz, da je človeku še kaj drugega za življenje treba, nego zgolj znanje nemščine in da vedno vsiljevanje tega znanja je resnično največja pretiranost našega stoletja, kajti ono ne prinaša ljudem, zlasti naši mladini ne, tolikega prida, kakor se vedno naglašá, marveč meri le na naše potujčevanje. Naši višje omenjeni izselniki se pritožujejo največ črez to, da ne znajo angleščine.

Se vé, marsikdo bo rekel: naši mladini ni móči prebiti brez znanja nemščine, zakaj drugače bi ne našel noben mladeneč ali deklica službe pri naših trgovcih, gostilničarjih, da celó pri lončarjih, naj bi ta tudi stanoval v trgu ali vasi v sredi našega naroda. Da je temu, žal, takó, tega pa je kriva naša prirojena mehkušnost, ker niti sami ne maramo dosti za to, da bi pridobili svojemu jeziku med svojim narodom, v svojem domačem kraju pravo veljavo. Bog sam vé, kakošni nagibi nas vodijo, da se hočemo vedno in vedno še lepotečiti s pavovim perjem? Priznajmo si, da ako pogine kedaj naš narod, pa bomo mi sami tega največ krivi!

Iz ljutomerskih goric, 19. avg. (Viničarsko poročilo.) Letošnji pasji dnevi se odlikujejo s posebno vročino, tako, da že zemlja zeva, trava se suši, živalim zmanjkuje vode in paše in ljudje srečno hrepenijo po blagodejnem dežju, ki bi zrak malo razhladil. Jesenski poljski pridelki bodo vsled te suše slabi ali za vinograde je to ravno pravo vreme, in naše gorice krasno prospevajo in bodo bržčas popolnoma ozdravele ter začele spet bolj roditi, kakor zadnja leta. Vsaj strupene rose še letos, hvala Bogu, ni nikjer videti, čeravno so jo vinorejski strokovnjaki že pomladi videli ter na vse načine priporočali, da bi trsje z bakreno galico škropili. Zdaj pa se vidi, da tisti, ki niso škropili, imajo ravno tako zelene in močne vinograde, kakor tisti, ki so jih bili po dvakrat škropili.

To nam je dokaz, da je strupena rosa le vsled neugodnega vremenskega vpliva nastala in vsled ugodnega vremena spet nehala. Po tem takem bi utegnil prav imeti tisti berlinski profesor, o katerem so lani nekateri časniki poročali, da je v nekem gospodarskem predavanji rekel: trtna uš in strupena rosa ste stari trtni bolezni, ki vsled neugodnih vremenskih razmer hujše nastopite, pa spet lahko čisto zginete, kedar nastopi ugodno vreme. Po njegovem mnenju vinorejski strokovnjaki (po svojih napačnih svétih) našim goricam več škodujejo, kakor trtna uš in strupena rosa.

Tudi po mojem mnenju bi vinograjski strokovnjaki vinogradnikom več koristili, ko bi priporočevali, naj se gorice dobro gnojijo in lepo obdelujejo, da se bodo tem boleznim lažje ustavljale, kakor pa so koristili s priporočevanjem dragega škropljenja, ki vinogradom ni nič koristilo in tudi strupene rose ni uničilo, ampak jo samo nekoliko zadrževalo, če se je dobro izvršilo.

Hvala Bogu, da nam je odvzel to trtno bolezen, in prositi ga moramo, da nas varuje še hujše bolezni, — trtne uši. Mogoče je, da tudi ta vsled ugodnejših vremenskih razmer zgine, kakor je strupena rosa. Ko bi moj nemerodajni glas kaj izdal, svetoval bi jaz, naj se v naših vinorejskih šolah bolj na to pazi, da bodo učenci teh šol in tudi naši viničarji dobro vedeli, kakšno trsje ugaja naši zemlji, kako se ima trsje dobro rezati, pleti, kako gorice lepo kopati, grobati, z nova zasejati, in kako z vinom v kleti ravnati.

Vse drugo posebno pa uvažanje tujih trt, cepljenje ameriških trt, uničenje trtne uši in perospore, naj se le po strani omenja, da jim ni to španska vas.

Marsikomu menda te misli ne bodo všeč, pa to nič ne dé. Jaz sem jih zapisal kot svoje misli, ki so mi nastale pri obiskovanju svojih goric, in jih nikomur ne vrivam kot jedino prave ali mero-dajne misli.

Dnevne novice.

(Blagodušno darilo.) Gosp. deželni odbornik cesarski svetovalec Ivan Murnik podaril je o priliki šestdesetletnega rojstvenega dne presvetlega cesarja kranjskemu vojaškemu veteranskemu koru za njegovo invalidno zalogo znatni znesek 50 gld.

(Stanovanj za častnike), kateri se snidejo v mnogem številu 28. t. m. pri koncentriranju divizije v Ljubljani, je dosti premalo. Manjka jih še za osemdeset častnikov. Kdor ima kako stanovanje, naj se oglasi pri g. magistratnem uradniku Kališ-u, kateri bo de z veseljem sprejel vsako oglasilo, da ustreže častnikom naše armade.

(Imenovanje.) C. kr. finančno ravnateljstvo za Kranjsko je imenovalo davčnega kontrolorja g. Nikolaja Mazurana za davkarja, davčnega pristava g. Dominika Dereanija za kontrolorja in praktika g. Fr. Bervarja za davčnega pristava.

(Umrl) je v noči od ponedeljka na torek Predvorom na Gorenjskem tamošnji župan in graščak g. Eduard Urbantschitsch. Pokojnik je zapustil do pol milijona imetja. Bil je mnogo let župan in od cesarja odlikovan s Franc-Josipovim redom. Slovenskim težnjam nekda ni bil prijazen. Naj v miru počiva!

(Štajerski deželni zbor) se snide, kakor poroča „Morgenpost“, sredi oktobra.

(Vilharjeva slavnost.) Iz Planine smo prejeli naslednje vrstice: Ko je podpisani odbor čitalnice planinske dne 1. avgusta po časnikih razglasil, da nameravajo tukajšnji rodoljubi letos po vsaki ceni praznovati slovesno odkritje spominske plošče svojega rojaka M. Vilharja, ter oživiti moj Slovenci spomin na njegove pesmi in skladbe, nadejal se je po pravici, da se bode slovensko občinstvo, zlasti po Notranjskem, za ta narodni praznik na prvi hip vnelo in na prošnjo odborovo za blagovoljno podporo z obilnimi prispevki odzvalo. A bitko smo se prevarili. Nekdanja navdušenost za narod in dom se je ohladila, čedalje bolj izginevajo iz spomina zaslužni bojevniki, ki so v nevarnih časih narod budili in neutrudnemu delu za njegovo čast in blagostanje posvetili vse svoje moči. — Današnji svet se zanima jedino le za praktične potrebe. Darovali so za Vilharjevo slavnost le nastopni gg.: Dr. Vošnjak 5 gld.; župnik Franc Klemenc 5 gld.; rodoljubi iz Šentpetra 6 gld., in oni iz Gorénje Pivke 5 gld. 80 kr.; neimenovan 3 gld.; vkup tedaj 24 gld. 80 kr. Očividno je, da s to pičlo podporo ne moremo prirediti slavnemu Vilharju dostojnega praznika, naj bi tudi svoje moči napeli do skrajne meje. Premalo nas je zavednih domačinov, in še ti imamo nepričakovanih zaprek brez števila. Zaradi tega smo primorani zaradi nedostatnih pomočkov opustiti misel na slovesno odkritje Vilharjeve spominske plošče, pač pa napravi čitalnica dne 8. septembra (ne 24. avgusta) svečano „besedo“ Vilharju v spomin, na katero že danes vabi vse slovenske rodoljube, v prvi vrsti Notranjce. Zanimivi program, kateri bode obsegal največ proizvode Vilharjevega veleuma, bode se objavil pozneje. Zgoraj navedene zneske dobijo daritelji nazaj. Odbor čitalnice.

(Dunaj in — nemški pevci.) Dunaj že davno ni slavil tako lepe „velikonemške, tako povsem narodne slavnosti“, kakor je bil shod nemških pevcev iz vseh nemških pokrajin, a tudi iz Ljubljane. Mimogredé bode omenjeno, da so ljubljanski nemški pevci dobili vsak po 15 gld. — za pot k velikonemški demonstraciji. Kako stoji dandanes z glasbenim Dunajem, o tem se samo zlorabijo lepo doneče fraze, da bi ne nastal prepír, je li Beethoven-ov dedič na Dunaji g. Suppé, ali — g. Czibulka. Ako je to vse res, kar smo čitali v nemških listih, se je Dunaj kar topil v razkošji, zakaj kaj sličnega ni videl že davno. Isto poudarja tudi naš dunajski dopisnik v včerajšnjem listu. Vseh pevcev zbralo se je na Dunaji do 12.000 s 600 zastavami, nekatere so bajé stale blizu 20.000 gld. Sestali so se bratje ne samo iz Berolina in iz drugih nemških mest, temveč iz Carjigrada, iz Bukarešta, Ruske, zlasti iz Petrograda, Varšave, iz Čikaga, Buffala, Milwaukee-a in Filadelfije. In ker Dunajčanje radi vidijo pestre spre-vode, korakali so pevci sredi mesta peš in jež, kakor je bilo to pri zgodovinskem sprevodu leta 1879. V spre-vodu so zlasti bile všeč čete Germanov in Nibelungi, med kojim so bili člani Schumannovega — cirka. Toda sprevod sam po sebi ni še vzbujal tako ogromnega navdušenja, kakor govori dr. Weitlofa, predsednika „šulferajna“, in znanega prusofila prof. Fussa, ki sta bila navlašč najeta. Jeden drugega sta hotela prekositi z znanimi velikonemškimi frazami. Prof. Fuss zagotavljal in rotíl je pevce, rekoč: „Mimarljivo izvršujemo stražo ob Dunavu, ne damo se tirati pod jarem Slovanstva, in ostanemo Nemci do smrti.“ Bavarci in Švabi k sreči niso vedeli, da govori imenom Dunajčanov šlezijški odposlanec. Dr. Weitlof je pa poudarjal, da je nemško prebivalstvo nemškega Dunaja pripravljeno braniti nemški značaj in lice Avstrije. Vsi govorniki so prisegali, da je bil in ostane Dunaj — nemško prestolno mesto. Tudi dunajski župan dr. Prix je v svojem govoru obljuboval, da bode nemški Dunaj varoval bandero zaveze, koje je bilo prenešeno iz Hamburga med dunajsko ozidje. Ali je pa tudi vse vstvarjeno z nemškimi novci, z čemer se ponaša Dunaj, o tem se ni govorilo. Tudi so pozabili pojasniti nemški govorniki, kacega-slovanskega jarma se neki bojé, in je-li v istini ves Dunaj — nemški. Nemški nacijonaleci so se tudi spodtikali, da je bil med vhomom v dvorno ložo v pevski dvorani videti — češki lev. In tako se je vse nemški objemalo, nemški poljubovalo, narečja od nemškega morja vrstila so se s planinsko gorsko govorico, in še to veselje so imeli, da je tej nemški slavi delalo štatažo neko madjarsko društvo z madjarskim imenom. In še nekaj. Kaj pomeni ona črno-rdeča-zlata barva tu v Avstriji? Med onimi črno-rdeče-zlatimi Avstrijei nahaja se marsikdo, pri kojem ona črno-rdeče-zlata barva zastopa povsem črno-belo-rdečo. Marsikomu sicer ni povšeč to tolmačenje, ako je pa neutemeljeno, popusti naj torej to igro in grb njegov bode: črno-zolti!

(Z Dunaja) se poroča, da se bodeta praška „Politik“ in dunajski „Vaterland“ združila v eden list, ki bode izhajal v Pragi kot glasilo cele desnice državnega zbora. Nam se dozdeva iz nekaterih vzrokov ta novica neverojetna.

(Iz Postojine) se poroča, da se je v ponedeljek in torek tja pripeljalo 166 nemških pevcev s Saksonskega, ki so bili pri pevski slavnosti na Dunaji. Ogledali so si podzemeljsko jamo, ter zapeli ondi tudi „Das deutsche Lied“. — Uboga ušesa, ki morajo vedno poslušati jedno in isto melodijo.

(Iz Horjula) se nam piše, da so dobili te dni novo brizgalnico iz tovarne g. Alberta Samasse v Ljubljani. Blagoslovljena bode prihodno nedeljo, dne 24. t. m., popoldne ob 4. uri. Nato bode javna tombola, katere čisti dohodek je namenjen za gasilno orodje. Povabljeni so vsi prijatelji gasilnega društva.

(Vspored veselice.) katero priredé dijaki prihodno nedeljo v Kranju na korist „Podpornemu društvu za velikošolce“, je naslednji: 1. Czerny: „Venček slov. pesnij“, svira orkester vojaške godbe. 2. Nagovor. 3. Nédved: „Popotnik“, zbor s tenor-solo in četverosplovom. 4. Berryot: „Koncert za gosli in klavir.“ 5. F. S. Vilhar: „Mrtva ljubav“, solo za rog s spremljevanjem orkestra. 6. Foerster: „Veneec Vodnikovih in na njega zloženih pesnij“, veliki zbor s samo- in četverosplovi in spremljevanjem orkestra. — Vspored se vrši pri ugodnem vremenu v vrtnih prostorih g. Petra Mayr-ja, sicer v dvorani,

Vstopnina: Čitalnični udje in dijaki plačajo po 30 kr., ostali po 50 kr. Preplačila se z ozirom na dobrodelni namen hvaležno sprejmó.

(„Matica Hrvatska“) položila bode pred spomenik Andrije Kačića krasen srebrn lovor-venec, na grob Mihovila Pavlinovića pa naraven lovor-venec. Slavnost v Makarski bode velikanska, ker je zanimanje po jugoslovanskih krajih kaj živahno.

(V Gradcu) je sedaj 4637 hiš, v katerih stanujejo ljudje.

Raznoterosti.

— Vročina v Slavoniji. Na vojaških vajah, ki so bile te dni med Osekom in Kostko, sta umrla dva vojaka vsled solnčnega zapala in osem jih je nevarno zbolelo. Te so prepeljali v Osek. Zadnje dni je bilo do 30 stopinj vročine.

— Mleko sredstvo proti ognju. Malo-komu utegne znano biti, da je mleko najboljšo sredstvo, s katerim se goreč petrolej takoj pogasi. V ta dokaz bodi ta-le slučaj. Neka dekla je iz ne-previdnosti zvrnila gorečo svetilnico. Poskušalo se je vse, da bi ogenj pogasili. V tej zadregi zlije dekla lonec mleka na goreče olje, in ogenj je takoj ugasnil.

— Požar. Iz Varšave se 13. t. m. poroča: V mestu Smolensk je bil strašen požar; upepelil je 150 hiš, zgorela sta tudi dva človeka, in mnogo jih ima hude opekline. Škoda, ki jo je prouzročil požar, je jako velika.

— Kolera. Iz Madrida se poroča 15. t. m. mej drugim tudi to-le: V provinciji Vadajoz je kolera skoro popolnoma prenehala; razsaja le še v provincijah Alikante in Valencija. V zaporu v Valenciji je 1500 jetnikov. Iz med teh sta dva za kolero zbolela; jeden je umrl, drugi ozdravel.

— Kako visoko so oblaki, preiskovali so nedavno nemški in švedski prirodoslovci. Kakor so pokazale oboje preiskave, razločevati je sedem visočin, katere zavzemajo oblaki. Najnižji oblaki so 600, najvišji 8600 metrov nad zemljo. 2000 metrov nad zemljo vidimo lahko še s prostim očesom oblake.

— Ciganska radodarnost. V nekem obrenskem mestecu je potkal po noči cigan na vrata meščanske hiše ter prosil kupico vode za svojo nagloma zbolelo soprogo, toda želji njegovi se ni ugodilo. Šel je potem k drugi hiši ter prosil, kakor malo prej. V tej hiši so pa prebivalci usmiljeni ljudje, zakaj brž je pristopila gospodinja k ciganu ter mu podala kupico vode. Cigan jej je ponudil na to cekin in ga tudi dal, če tudi se je gospodinja jako branila.

— O prebivalstvu na Avstrijskem. Kakor zagotavljajo poročila statističke centralne komisije, so razmere avstrijskega prebivalstva še dovolj ugodne. Pred vsem je bilo letos v naši državi jako malo mrličev. Umrlo je namreč le 646.787 ljudi t. j. 39-786 ali 5-79 odstotkov manj, kakor lanskega leta. Na vsacih 1000 prebivalcev je prišlo 27-25 mrličev. Sicer je le v nekaterih državah takó malo ljudi umrlo, kakor v Avstriji. Na drugi strani pa se je močno pomnožilo število rojstev. L. 1889. se je namreč 898.350 otrok rodilo, torej 8449 več, kakor 1888. l. Na vsacih 1000 deklic pride 1064 dečkov.

— Velik požar. Kakor se poroča iz Carjigrada, bil je zopet ondi nedavno strašan požar. „Komaj“, pravi poročilo, „sta ugasnila oba velika požara, ki sta nedavno pepelila Carjigrad, že poročamo o novi taki nesreči. Po noči med nedeljo in ponedeljkom je vpepelil velik ogenj predmestje Balat v Stambul. Ogenj je končal do 200 hiš, v katerih so prebivali večinoma ubožni židovi, mošejo, sinagogo in turško šolo. Goreti je začelo v nekem lesenem skladišču o polnoči in je gorelo do šestih zjutraj.

— Stara knjiga. Samostan sv. Ivan v Vzhodni Rumeliji ima v svoji knjižnici sv. pismo, ki je bilo 1492. l. v Erdelskem Belem Gradu (Karlsburgu) na Sedmograškem tiskano s cirilico.

— Beda v Japanu. Dne 31. julija v Novi Jork došli trgovci Pavel Schram iz Tokia je po-

ročal o strašni bedi, ki je mej japonskim prebivalstvom, ker je bila slaba letina za riž. Na cestah se zgrušajo ljudje vsled lakote in oslabiljenja. Pomanjkanje so provzročili še bolj nekateri špekulantje. Ti so pokupili na trgih ves riž, da bi ga mogli potem za podvojeno ceno prodajati. Deloma se še branijo prodajati ga, ker menijo, da bo še dražji. Japonska vlada je kupila nedavno 30.000 ton riža v Kitaji in Indiji, da zabrani kolikor mogoče pogin svojih podložnikov.

— Koliko ver je v Združenih državah. Kakor se je razvidelo iz zadnjega ljudskega štetja, ni v imenovanih državah nič menj kakor 134 različnih ver.

Telegrami.

Velikovec, 20. avgusta. Navzlio hudi agitaciji nasprotnikov je narodna stranka sijajno zmagala. Župnik Einspieler je dobil 83, Muri 87 glasov, nasprotnika Majerhofer 24 in Presivčnik 22 glasov. Izmed 112 volicev jih je prišlo na volišče 109. Živela slovenska poslanca! Živel zavedni volilci! Korotan še ni zgubljen.

Dunaj, 19. avgusta. Kakor poroča „Militär-Verordnungsblatt“, ukazal je cesar, da se osnuje nov konjeniški polk kot 15. dragonski polk v Welsu.

Dunaj, 20. avgusta. „Fremdenblatt“ pobija poročilo o novi srbski noti z ozirom na uvažanje prašičev, s katero bi se bilo zapretilo, razdreti kupčijsko pogodbo z avstrijsko-ogrsko državo. Srbski vladi ni neki ničesa znano o taki noti ali namenu, da bi storila ta korak proti avstrijsko-ogrski državi. Govor srbskega zastopnika na Dunaji je marveč v tem oziru prav dobrohoten in prijazen. „Fremdenblatt“ opozarja na to na medsebojna nasprotovanja srbskih strank kot mogoč početek teh in enacih poročil. Vsled tega naj se srbskim virom le z vso previdnostjo veruje, dokler bode trajal prepir med strankami.

Rim, 19. avgusta. Včeraj zvečer je bila pri Cornociu silna nevihta s točo. Posamična zrna so tehtala do 7 hektogramov. Polja so končana. Napravila je veliko škodo tudi po oknih, vratih in strehah.

Pariz, 19. avgusta. Prvi oddelek brodovja na sredozemskem morji v Toulonu je dobil povelje, naj je pripravljen, odpluti v 24 urah v Marokko, ako bi bilo treba. — Shod krščansko-socijalnih anarhistov se je končal s tepežem; policija je morala poseči vmes.

Novi Jork, 19. avgusta. Povodom cesarjevega rojstnega dne je ustanovila avstrijsko-ogrska naselbina v Novem Jorku podporno društvo, za katero se je zaznamovalo takoj 1600 dolarjev.

št. 8. ima naslednjo vsebino: Krški zmaj. Po narodni pravljici zložil A. H. (Dalje.) — Luka Vrbec. Zgodovinska povest iz 16. stoletja. Spisal Podgoričan. (Dalje.) — Na grobéh. Povest. Napisal Vladiboj. (Dalje.) — Podobice. — Tinček iz Bosne. Šaljiv obraz. Spisal Ant. Sušnik. (Dalje.) — Za idealom. Slika iz naroda. Spisal Slavoljub Dobrávec. (Dalje.) — Adam Mickiewicz. Priobčil Vladiboj. — Spoznanje. Pesen. — Reka. Pesen. — Tvoja nevesta. Pesen. Novomašniku gosp. J. D. — Josip Ogrinec. Spisal Josip Benkovič. (Dalje.) — Črtice o rokovnjačih. Spisal Josip Benkovič. (Dalje.) — Nekaj porabnih mislij o slovenščini v govoru in v pismu. Piše France S. Lekše. (Dalje.) — Nekaj o tvorbi glagolov šeste vrste. Piše G. P. (Konec.) — Slovstvo. — Raznoterosti. — Dve sliki.

Umrli so:

V bolnišnici:

17. avgusta. Jera Vidmar, delavka, 44 let, umirajoča prinešena. — Ana Strukelj, gostija, 75 let, gostija, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. jut.		736.6	20.4	brezv.	oblačno	
19. 2. u. pop.		735.6	30.0		jasno	0.00
9. u. zveč.		735.4	22.8	sl. sever		
Srednja temperatura 26.4°, za 7.6° nad normalom.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

20. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gld.	20	kr.
Srebrna 5 1/2% „ 100 „ 16% „	89	„	70	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107	„	85	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	25	„
Akcije avstr.-ogrske banke	973	„	—	„
Kreditne akcije	308	„	25	„
London	113	„	50	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	9	„	01	„
Cesarski cekini	5	„	40	„
Nemške marke	55	„	60	„

(z-8)
Učenca
ki govori nemški, in je dovršil prvi ali drugi razred srednje šole, **vsprejme takoj Aleksander Landau**, fotograf v Ljubljani, Dunajska cesta 7.

Ravnokar je izišla knjiga:

Izpovedanja TAXIL:
18 pol 8°.
Cena 60 kr., po pošti 65 kr.
Dohiva se
bivšega prostomisleca.
v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

OLJNATE BARVE

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.